# เทศน์เช้า วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๙

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรม ธรรมะเป็นสัจธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ ไอ้พวกเราสมมุติ พวกเราปุถุชนคนหนา ฟังธรรมๆ ฟังธรรมก็เป็นแค่บุญและบาป เป็นสัญญาอารมณ์เท่านั้น มันไม่เข้าสู่ใจหรอก

ถ้าเข้าสู่ใจๆ นะ ฟังธรรมๆ แล้วมีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา เราเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ เราประพฤติปฏิบัติของเรา ถ้ามันสงบสุขของเราขึ้นมา เห็นไหม อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

วันพระๆ เขาหาพระของตัวเองไง พระผู้ประเสริฐ ไม่ใช่ไปหาข้างนอก แสวงหาอ้อนวอน เที่ยวแสวงหา หาไม่พบหรอก

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านนั่งอยู่โคนต้นไม้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โคนต้นโพธิ์

©2026 sa-ngob.com

นี่ก็เหมือนกัน วัดวาอารามที่ปฏิบัติ อยู่โคนไม้ เรือนว่าง ที่สงบสงัดไง เราไปนั่งแล้วเป็นอย่างไร ว้าเหว่ มันทุกข์มันยากไง

มันทุกข์มันยาก ก็เราจะหาพระของเราไง พระผู้ประเสริฐที่ทางโลกนี้ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานนี้ ถ้าผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานนี้อยู่ที่กลางหัวอกของเรา แล้วถ้าเราพบแล้วมีความสุข ข้างนอกไม่เกี่ยวเลย

ข้างนอกที่ไม่เกี่ยว ไม่เกี่ยวเพราะอะไร

เพราะเราเกิดเป็นมนุษย์ไง เราต้องมีพ่อมีแม่ มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ต้องมีสังคม ต้องแบ่งหน้าที่การงานกันทำไง ทำคนเดียวไม่ได้ รับผิดชอบเองไม่ได้

แต่การฝึกหัดรับผิดชอบเอง เห็นเอง รู้เอง ชำระล้างกิเลสในหัวใจของตนเอง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสวยวิมุตติสุขๆ นั่นน่ะ มหัศจรรย์ ครูบาอาจารย์ของเราต้องฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาแสนทุกข์แสนยาก แสนทุกข์แสนยากตั้งแต่เราพยายามจะทำความสงบของใจเข้ามา

ใจสงบระงับนี้แสนยาก สัญญาอารมณ์ มันมีการศึกษา มีความรู้ความมหัศจรรย์ บ้านหลังใหญ่ กว่าจะเช็ด กว่าจะถูให้มันสะอาดขึ้นมานี่แสนยาก

ครูบาอาจารย์ของเราถึงได้วางสิ่งนี้ไว้ เรื่องภายนอกเป็นเรื่องภายนอก เรื่องภายนอก เราต้องอาศัยของเราแน่นอนอยู่แล้ว

©2026 sa-ngob.com

ถ้าเราเกิดเป็นมนุษย์ไง

ดูสิ มนุษย์นะ เวลาอพยพ ที่ขาดแคลน ที่อัตคัดขัดสน เขาอพยพดูสิ หลั่งไหลไปเลย แล้วมันเป็นอย่างนี้มาไม่มีต้นไม่มีปลาย แล้วเราก็แสวงหาสิ่งนั้นว่าเป็นที่พึ่งที่อาศัยไง ที่อยู่ของเราไม่ถูกใจทั้งนั้น ประเทศชาติของเรามีแต่ความอัตคัดขาดแคลนทั้งนั้น ไปประเทศอื่นมันจะมีโอกาสการแสวงหาเพื่อประสบความสำเร็จ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาศึกษาขึ้นมา โอ้โฮ! แสวงหา มีการศึกษาความรู้เยอะ

ภาวนาไม่เป็นน่ะ

มีการศึกษามาก เก็บไว้ในหัวใจของตน คนเราพื้นเพของแต่ละคนไม่เหมือนกัน อำนาจวาสนาของคนไม่เหมือนกัน ความสงบสุขก็ไม่เหมือนกัน สมาธิไม่เหมือนกันเลย ของใครของมัน แต่สมาธิเป็นสัมมาทิฏฐิหรือมิจฉาล่ะ

พอสงบสุขๆ ได้

ดูของ วัตถุที่มันไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย เขาจัดให้เข้าที่ได้ทั้งนั้นน่ะ หัวใจของคนก็เหมือนกัน ที่มันส่งออก ที่มันแสวงหา ที่มันแบกรับภาระ จัดให้เข้าที่ได้ทั้งนั้นน่ะ แต่ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง

©2026 sa-ngob.com

จัดให้เข้าที่ เดี๋ยวมันก็รก จัดให้เข้าที่ เดี๋ยวมันก็เสียหาย ถ้าเข้าที่ก็ทำให้ถูกต้อง ถูกต้องก็แค่ถูกต้องใจ เพราะจัดให้เข้าที่เข้าทางไงเหมือนกัน ถ้าจิตมันสงบสุขแล้ว สัมมาหรือมิจฉาล่ะ

นี่ไง ที่ว่าเวลาเป็นสมาธิ สมาธิมันไม่เหมือนกันและแตกต่างกันไป

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาอบรมบ่มเพาะขึ้นมานะ เล็งญาณฯ เอาเฉพาะบุคคลที่เขามีอำนาจวาสนาเท่านั้น

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านคัดแยกของท่านไง มีอำนาจวาสนาหรือไม่มีอำนาจวาสนา ถ้ามีอำนาจวาสนานะ เห็นถูก เห็นผิด

ไม่มีวาสนา ไม่เห็นถูกเห็นผิดเลย กูถูกอย่างเดียว เอาแต่ใจอย่างเดียว แล้วไม่มีอะไรถูกเลย

แต่ถ้ามีวาสนานะ มันเห็นถูกเห็นผิด ผิดไม่ทำ เพราะเราเห็นโทษอย่างเช่นโทสะ ลุ่มหลง มันผิดพลาด อย่างนี้เราไม่ทำ แล้วตั้งสติฝึกหัด ทำไมมันเป็นอย่างนี้ ทำไมเราวินิจฉัยไม่ได้ว่ามันผิดหรือมันถูก มันดีหรือมันชั่ว เพราะอะไร

เพราะสันดาน เพราะกรรมของสัตว์ วาสนาของคนไง มันมองถึงว่า ถ้าอันไหนเป็นประโยชน์ เป็นคุณงามความดี ถ้าผลประโยชน์ มันดีหมดล่ะ ถ้าขาดตกบกพร่อง ไม่ดีหมดล่ะ

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเรานะ ธรรมเกิดในที่อัตคัดขาดแคลนนั่นแหละ

©2026 sa-ngob.com

แล้วเวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา หลวงตาท่านจะพูดสอนประจำ

ปัญญามันจะเกิดตอนจนมุมน่ะ จนมุม จนแต้มนั่นน่ะ ไอ้ที่มันอัตคัดขัดสนนั่นน่ะ ถ้าปัญญามันหมุนติ้วๆๆ นี่ปัญญามันจะเกิด ปัญญาไม่ไปเกิดในที่อุดมสมบูรณ์ ในที่นอนจมอยู่นั่น ไม่มี ธรรมะไม่เกิดในเทศบาล ๑ เทศบาล ๒

ไอ้ที่แสวงหาความสุข ความสงบ ความดีงาม ไม่มี

อัตคัดขาดแคลนนั่นแหละ ปัญญามันจะหมุน จะหาทางออกของมัน จะพยายามเดินปัญญาของเรา แล้วถ้าปัญญามันเกิดล่ะ มันมีอะไรมีค่ามากกว่านั้น

ทาน ศีล ภาวนา

ทำทานร้อยหนพันหนไม่เท่ากับถือศีลบริสุทธิ์นึ่ง

ถือศีลบริสุทธิ์ร้อยหนพันหน ที่เขาถือศีลบริสุทธิ์นะ ไม่เท่ากับทำสมาธิได้หนหนึ่ง

สมาธิร้อยหนพันหนไม่เท่าเกิดภาวนามยปัญญา

ถ้าปัญญาเราเกิดนะ มันทำให้เรารู้แจ้งเห็นจริงไง

ไอ้ที่ว่าจัดระเบียบ ของที่มันอีลุ่ยฉุยแฉก ไม่เป็นระเบียบ ถูกหรือผิด จัดระเบียบนั่นแหละ จัดเสร็จมันล้มใส่ตัวเองเลย

©2026 sa-ngob.com

ถ้ามันถูกต้องชอบธรรมนะ มันไม่เสียศูนย์ มันอยู่ของมันได้

สมาธิแก้สมาธินะ จิตของเราแก้จิตของเราไง เราแสวงหามรรคในหัวใจของเรานี่ไง แล้วแสวงหามรรคในหัวใจของเรา แล้วทำอย่างไรต่อ

เราจะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามีอำนาจวาสนาของเราไง จิตใจของคนแตกต่างกัน ไม่เหมือนกัน เอตทัคคะ ๘๐ องค์ไม่เหมือนกันทั้งนั้น พระอรหันต์เหมือนกัน แต่ไม่เหมือนกัน ไม่เหมือนกันเพราะอำนาจวาสนาของแต่ละบุคคล

นี่การกระทำก็เหมือนกัน ความชอบ ความไม่ชอบ จริตนิสัยของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกันหรอก

เราฟังก็ว่า โอ๋ย! ทำอย่างนั้นแล้วมันดี

เราไปทำแล้ว กูไม่เห็นดีเลย เขาทำแล้วมันดีไง เราทำไม่เห็นมันดีเลยนะ

ทำของเราสิ ถ้ามันสงบสุข มันแช่มชื่นในหัวใจของเรานี่ใช่ ของเรานี่ไง พระของเราไง ที่เราแสวงหาอยู่นี่ เราแสวงหาพระของเรา ไม่ใช่ไปเป็นเหยื่อเขา

ที่ไหนมีศรัทธา ที่นั่นมีเหยื่อ

แล้วเขาก็เอามรรคผลนี้มาล่อ ทำแบบนั้นจะได้ผล เหยื่อทั้งนั้นเลย

“พวกเรา”

©2026 sa-ngob.com

ฟังแล้วเศร้า

ถ้าพวกเขาจะทุกข์จะยาก มันเรื่องพวกของเขา พวกของเรานี่ไง พวกของเราทำเหมือนกันเลย เป็นเหยื่อเหมือนกันเลย ให้เขาจูงจมูกเหมือนกันเลย ให้พาเข้าคอกเหมือนกันเลย พวกเรา

ไม่มี

มีแต่ศากยบุตรพุทธชิโนรส มีแต่บริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เราอยู่ในบริษัท ๔ เรามีวาสนา เราจะรบของเราขึ้นมา นักรบศากยบุตรพุทธชิโนรส บุตรขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีแต่ถูกและผิด เข้าสู่สัจธรรมหรือไม่เข้าสู่สัจธรรม ไม่มีพวกเราพวกเขาหรอก

พวกเราพวกเขาน่ะ พวกซาตาน พวกเปรต เอาแหเอาไซมาดักไง ดักจับปลา ดักเหยื่อ

เราไม่เป็นเหยื่อไปเข้าข้องเข้าไซ เราจะซื่อตรงต่อธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราจะเข้าสู่ธรรม แล้วเข้าสู่ธรรม สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี จะเข้าสู่ธรรม เราสุขเราสงบ เราสุขเราสงบในหัวใจของเรานะ

ไอ้พวกเหยื่อบอกว่า นี่ผิด มันทุกข์มันยาก

ไอ้เรามันกำลังสงบสุขนะ มันบอกว่าผิด ต้องเห่อเหิมทะเยอทะยาน เป็นกระแสสังคม กระแสโลก พวกเรา แห่กันไปอย่างนั้นถึงจะถูก

©2026 sa-ngob.com

ธรรมะเป็นอย่างนั้นหรือ

นั่นกระแสโลก เห็นชัดๆ แห่กันไปถึงที่เป้าหมายจนจบ เท่านั้นเอง แห่กันไปนะ ถึงที่เป้าหมาย แล้วก็แยกย้ายกันไป ไม่เห็นมีอะไรเลย มีแต่กระแสสังคม มีแต่แห่แหนไปตามกระแสสังคม อย่างนั้นหรือเป็นธรรม

พวกเรา

เราไม่เป็นพวกใคร

วันนี้วันพระ เรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่อาศัย เราอยู่ที่ไหนก็ได้ ถ้าหัวใจเรามีหลักมีเกณฑ์ แล้วถ้ามีครูบาอาจารย์ที่ดีงาม มันทางลัดสั้นเข้ามา ไม่ต้องเดือดร้อนจนเกินไปนัก

พิสูจน์กันเป็น ๕ ปี ๑๐ ปีนะ กว่าจะเข้าใจว่าถูกหรือผิด ความถูกต้องชอบธรรมในใจ พิสูจน์แล้วพิสูจน์เล่า อย่างนี้มันสงบ อย่างนี้ไม่สงบ อย่างนี้มันทุกข์ พิสูจน์เองนะ ๕ ปี ๑๐ ปีนะ กว่าจะแก้ทิฏฐิได้แต่ละชั้นแต่ละตอน

มีครูบาจารย์ที่กระหนาบมา นั่นแหละ ตรงนั้นน่ะมันไม่ไป ไอ้เลวทรามต่ำช้านี่ชอบนัก จิตน่ะแช่เอาไว้ในตัณหาความทะยานอยาก ยกจิตของตนขึ้นแท่นก็ขึ้นไม่ได้

ครูบาอาจารย์ท่านกระหนาบๆ เห็นไหม มันไม่ต้องเสียเวลำเวลาที่ต้องพิสูจน์ด้วยตัวเอง เพราะว่าปัญญาอ่อนด้อย ศรัทธาอ่อนแอ เป็นคนที่

©2026 sa-ngob.com

ไม่เอาไหน เอ็งจะเกิดปัญญาตรงไหนวะ อีกกี่ภพกี่ชาติถึงจะเกิดความรู้ความเห็นตามข้อเท็จจริงในหัวใจของเอ็งบ้าง

มีครูบาอาจารย์ที่ดีงามท่านคุ้มครองดูแลในการปฏิบัติของเรา มันจะอัตคัดขัดสนตรงไหนวะ มันเพียบพร้อมไปหมด ปัจจัยเครื่องอาศัย อาหารแค่อิ่มท้อง แค่อิ่มแล้ว กินอีกไม่ได้หรอก มันล้นคอหอย ก็แค่นั้น ของที่มันเป็นวัตถุมันอยู่แค่นั้นน่ะ แต่ใจไม่เคยพอ อิ่มท้องแล้วก็ยังจะสะจะสม ยังอัดเข้าไปในกระเพาะ มันเข้าไม่ได้หรอก แต่ใจมันจะเอา เห็นไหม วัตถุตรงไหน

แต่ถ้าเป็นธรรมๆ ของเรานะ เป็นธรรมของเรานะ ปัจจัยเครื่องอาศัย โอ้โฮ! มันล้นเหลือ ล้นเหลือ

เราบิณฑบาตมาโดยความถูกต้องชอบธรรมนะ เลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง ฉันแต่พอประมาณ เพราะอะไร เพราะทำภัตกิจ ทำเสร็จแล้ว ใครมีสติมีปัญญา มีอำนาจวาสนาขนาดไหน ก็พยายามเร่งความเพียรของตน

เวลาทำภัตกิจเสร็จแล้วเข้าทางจงกรม นั่งสมาธิภาวนา เอาความสุขสงบอันนั้นต่างหากขึ้นมา

วันพระๆ ไง เราจะหาพระของตัว จากพระในหัวใจของตัว เราจะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาให้มีข้อเท็จจริงอันนั้น แล้วเวลามันเป็นจริงขึ้นมา โอ้โฮ! มันมีค่าจนไอ้ที่ว่าเราติด เราอยาก อยากโยนทิ้งเลยนะ อย่าไปแตะมันนะ นั่นแหละมันทำให้กิเลสมันเฟื่องฟู มันปิดหูปิดตาของเราให้จนตรอกอยู่ตรงนั้น แล้วก็แสวงหาสิ่งนั้น

©2026 sa-ngob.com

แค่ของหยาบๆ อย่างนี้ ของที่เห็นนี่ ทางวิชาการ ทางการศึกษา มันก็สอนอยู่ทุกวี่ทุกวัน ท่องบ่นกันปากเปียกปากแฉะ แต่มันก็ยังจะกว้านของมันอยู่อย่างนั้นน่ะ

แต่ถ้าเป็นธรรมๆ แล้วนะ ได้ที่ไหน วางที่นั่น

เวลาหลวงตาพระมหาบัวท่านเริ่มต้นออกเทศนาว่าการไง ของเกิดที่ไหน ไว้ที่นั่น ไปเทศน์ที่ไหน ไม่เคยเอาไทยทานติดตัวไปเลย เกิดที่ไหนอยู่ที่นั่น ไม่ติดตัวกลับมา เกิดประโยชน์ตรงไหน ทำตรงนั้น ไม่ให้มันออกในหัวใจของตัว

ไม่แตะต้องเลย เกิดที่ไหน วางไว้ที่นั่น เกิดที่ไหน ให้ทำตรงนั้นได้ประโยชน์ แล้วหัวใจของเรามันมหัศจรรย์ไง

แต่ถ้าหัวใจไม่มหัศจรรย์นะ มันเริ่มต้นตั้งแต่ความลุ่มหลงวางแผนตั้งแต่ตอนแรกนั่นน่ะ กระแสสังคมพวกเราไง ต้องโฆษณาชวนเชื่อ ต้องขนกันมา แล้วเอามา ถึงเวลาแล้ว พอลับหลังก็มานั่งแบ่งกัน

มันเรื่องไร้สาระเลย มันเรื่องไร้สาระ เพราะทำมาด้วยความอาบเหงื่อต่างน้ำ แล้วเวรกรรมของสัตว์ได้แต่กรรมดีกรรมชั่วนั้นไป

แต่ของเรา เรามีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมหัศจรรย์นัก เวลาเกิดมามีความสุขความทุกข์ในหัวใจของตน แล้วจริตนิสัยนั่นน่ะ ของที่มันชอบ มันอยากได้ มันแสวงหาอย่างนั้น ว่ามันมีความสุข ของที่ไม่ชอบมันผลักไส ไอ้นี่คืออะไร

©2026 sa-ngob.com

ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์

เหตุไง ตัณหาความทะยานอยาก อยากได้ อยากดี อยากเป็น ไม่อยากได้ ไม่อยากมี ไม่อยากเป็น เห็นไหม ตัณหาความทะยานอยากนั่นน่ะกิเลสทั้งนั้นเลย เหตุแห่งทุกข์น่ะ แล้วมึงไปคลุกคลีอยู่กับมันทำไม

มันคลุกสิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอาสวักขยญาณทำลายอวิชชา อวิชชาคือความไม่รู้ พญามาร มันไปฟ้องลูกสาวมัน ความโลภ ความโกรธ ความหลง ไอ้ที่มันเกิดกับเรา ไอ้ที่อยากได้อยากดี อยากเป็นมันคืออะไร

หลง อยาก อยากเป็น มันหยาบๆ ทั้งนั้นน่ะ

อวิชชาที่มึงไม่รู้ มันถึงทำไง อวิชชาที่มันครอบหัว พญามารมันถึงทำให้เป็นอย่างนี้ไง แล้วจะก็ตามมันโดยความพอใจ ทำตามมันด้วยความอิ่มเอิบนะ ยังปากบ่นเพ้อนะ พระปฏิบัติๆ น่ะ

มันจะอาเจียน

พระปฏิบัติ เรื่องนี้มันเรื่องปลายอ้อปลายแขม คือมันเรื่องเศษเดนน่ะ หัวใจของคนมันยิ่งใหญ่ หัวใจของผู้ที่ปฏิบัตินั้น เรื่องนี้ไร้สาระมาก ไร้สาระจนไม่เอามาเป็นประเด็นให้เกิดปัญหาไง

แต่พวกไร้สาระนี่แหละ นี่แหละประเด็นที่เกิดการทะเลาะเบาะแว้ง เกิดการแบ่งแยก เกิดพวกเขาพวกเรา เพราะลาภสักการะไง มีลาภเสื่อม

©2026 sa-ngob.com

ลาภ มียศเสื่อมยศ แล้วแสวงหากันนะ นั่นแหละตัวร้ายเลย เหตุแห่งความเสื่อม

ใครแสวงหาสิ่งนั้น แสดงว่าไร้สาระ อยู่ใต้พญามาร

ใครพยายามละ พยายามวาง แล้วพยายามฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา หาพระของเรา พุทธะ หัวใจของตัว

วันนี้วันพระ วันพระถ้ามันประเสริฐ มันประเสริฐที่นี่ ประเสริฐที่สติปัญญามันเท่าทันหมด แล้วเวลาลูกหลานของมารมันมาแหย่นี่แหละ ไอ้นั่นไม่ได้ ไอ้นี่ไม่ได้ คนนู้นก็ดีกว่า คนนี้ก็ดีกว่า

ทันมัน ไร้สาระ นี่คือควัน คือไฟ ไฟและควันที่อยู่ข้างนอกที่จะมาสุมเข้ามาในใจ ถ้าเราไม่ไปวุ่นวายกับมัน มันจะเข้ามาสู่หัวใจของเราไม่ได้ แล้วฝึกหัดด้วยสติปัญญาของเรา ไอ้ฟืน ไอ้ควันอย่างนั้นไร้สาระ

เราจะชักออกฟืนในหัวใจของตัว แล้วจะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาให้เป็นตามข้อเท็จจริงอย่างนี้ แล้วถ้าเป็นข้อเท็จจริงอย่างนี้ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม เสวยวิมุตติสุขๆ ไม่ยุ่งกับใครเลย

เสวยวิมุตติสุขจนพรหมมาอาราธนาไง ธรรมะอย่างนี้ กว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะแสวงหามากี่ภพกี่ชาติ สร้างบุญบารมีมาขนาดไหน แล้วจะมากุดมาด้วนแค่นี้หรือ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงออกเทศนาว่าการรื้อสัตว์ขนสัตว์ รื้อหัวใจของสัตว์โลก

©2026 sa-ngob.com

เราเป็นชาวพุทธ กึ่งกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง มันก็เจริญที่เราเห็นนี่ ประเพณีวัฒนธรรม สังคมที่ดีงาม เราก็สาธุจิตใจของคนได้แค่นั้น จิตใจของคนมีสูงมีต่ำ มีหยาบ มีละเอียด มีกิเลส มีความลุ่มหลง

เราก็เหมือนกัน เราก็ลุ่มหลงมาก่อนทั้งนั้นน่ะ ใครไม่เคยเชื่อเรื่องอย่างนี้มาก่อน มันเชื่อไง เจอประเพณีวัฒนธรรม เราก็มือเท้าอ่อนแล้ว แต่เวลาฝึกหัดปฏิบัติไปนะ โอ๋ย! ไร้สาระทั้งนั้นเลย มันเรื่องเปลือกๆ ไง

แก่น เปลือก กระพี้ เราจะเอาอะไร เราจะฝึกหัดตามข้อเท็จจริงในใจของเราหรือไม่

วันพระๆ ตั้งสติ แล้วใช้ปัญญา เท่าทันอารมณ์ความรู้สึก อารมณ์ความรู้สึกที่เป็นฟืนเป็นไฟไง มันจะสงบลงด้วยสติและด้วยปัญญาของเราเอง เพราะมันเกิดจากจิตของเรา มันเกิดจากความลุ่มหลง มันเกิดจากกิเลสตัณหาความทะยานอยาก

หัวใจของใครคือหัวใจของมัน แล้วหัวใจของคนผู้นั้นฝึกหัดมีสติมีปัญญาขึ้นมา ใครจะหลอกมัน ฟืนไฟจะเข้าไปสู่หัวใจดวงนั้นไม่ได้

แล้วชักฟืนออก ชักฟืนออก ฝึกหัดปฏิบัติของเข้ามา หาพุทธะ หาพระในใจของตัว แล้วเราควบคุมพระนั้นยกขึ้นสู่วิปัสสนา ใช้ภาวนามยปัญญา มันจะเป็นความมหัศจรรย์อีกชั้นหนึ่งของพระกรรมฐาน ของพระพุทธศาสนา เห็นสติปัฏฐาน ๔ โดยข้อเท็จจริง โดยพุทธะ โดยความ

©2026 sa-ngob.com

สงบในหัวใจของตน เห็นตามธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ไม่ใช่เห็นแบบเห่อเหิมทะเยอะทะยาน พวกเรา พวกเรายอดเยี่ยมด้วยนะ มันคีย์เข้าไปในเว็บไซต์ โอ้โฮ! เป็นกระแส โอ้โฮ! พวกเราๆ

พวกเปรต

พวกพุทธะ พวกผู้รู้ เขาอยู่ในความสงบสงัด เขาอยู่ในหัวใจของตน แล้วมีหลักมีเกณฑ์ในหัวใจของตน หาหัวใจของตน หาพระในใจของตนประเสริฐที่สุด เอวัง

©2026 sa-ngob.com